

Bruselj, 10. september 2025
(OR. en)

12689/25
ADD 2

ENV 823

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	Evropska komisija
Datum prejema:	10. september 2025
Prejemnik:	Generalni sekretariat Sveta
Št. dok. Kom.:	D 108494/1 - Annex II
Zadeva:	Priloga k SKLEPU KOMISIJE z dne XXX o določitvi meril za podeljevanje znaka EU za okolje dekorativnim barvam, lakom in sorodnim proizvodom, premazom in sorodnim proizvodom ter barvam v obliki razpršila na vodni osnovi ter o razveljavitvi Sklepa (EU) 2014/312

Delegacije prejmejo priloženi dokument D 108494/1 - Annex II.

Priloga: D 108494/1 - Annex II

SL

PRILOGA II

Merila za podeljevanje znaka EU za okolje premazom in sorodnim proizvodom

Merila za podeljevanje znaka EU za okolje so namenjena najboljšim premazom in sorodnim proizvodom na trgu z vidika okoljske uspešnosti. Osredotočajo se na glavne vplive na okolje, povezane z življenjskim krogom teh proizvodov, in spodbujajo vidike krožnega gospodarstva.

Zahteve za ocenjevanje in preverjanje

Posameznemu proizvodu se znak EU za okolje podeli, če proizvod izpolnjuje vse zahteve. Vlagatelj pisno potrdi, da so izpolnjena vsa merila.

Pri vsakem merilu so navedene posebne zahteve za ocenjevanje in preverjanje.

Kadar mora vlagatelj predložiti izjave, dokumentacijo, analize, poročila o preskusih ali druga dokazila o izpolnjevanju meril, lahko ti izvirajo od vlagatelja in/ali njegovih dobaviteljev, kot je ustrezno.

Pristojni organi prednostno priznajo potrdila, ki so jih izdali organi, akreditirani v skladu z ustreznim harmoniziranim standardom za preskusne in kalibracijske laboratorije, in preverjanja, ki so jih opravili organi, akreditirani v skladu z ustreznim harmoniziranim standardom za organe, ki certificirajo proizvode, procese in storitve.

Po potrebi se lahko namesto preskusnih metod, navedenih za posamezno merilo, uporabljajo tudi druge, če njihovo enakovrednost potrdi pristojni organ, ki ocenjuje vlogo.

Po potrebi lahko pristojni organi zahtevajo dokazno dokumentacijo ter opravijo neodvisna preverjanja ali inšpekcijske preglede na kraju samem, da preverijo skladnost s temi merili.

Spremembe pri dobaviteljih in obratih za proizvodnjo proizvodov, za katere je bil podeljen znak EU za okolje, se uradno sporočijo pristojnim organom skupaj s podpornimi informacijami, da se lahko preveri nadaljnje izpolnjevanje meril.

Kot predpogoj mora proizvod izpolnjevati vse zadevne pravne zahteve države ali držav, v katerih naj bi se dajal v promet. Vlagatelj predloži izjavo, da proizvod izpolnjuje to zahtevo.

Vlogi za podelitev znaka EU za okolje se priložijo naslednje informacije:

- (a) seznam vseh posameznih barv in lakov, zajetih z vlogo za podelitev znaka EU za okolje in združenih v družine proizvodov, z navedbo vseh ustreznih značilnosti proizvodov, ki vplivajo na to, katere posebne zahteve iz meril za podeljevanje znaka EU za okolje bi se uporabljale. Proizvodi iz družine proizvodov imajo enako osnovno sestavo in podkategorijo proizvodov, vendar se lahko razlikujejo po odtenku in/ali obliki embalaže;
- (b) opis sestave proizvoda z navedbo deležev uporabljenih sestavin v odstotkih in natančne funkcije vsake sestavine (informacije o sestavi so lahko predmet sporazuma o zaupnosti med vlagateljem in pristojnim organom ali v nekaterih primerih neposredno med dobaviteljem in pristojnim organom). Funkcije sestavin so lahko: pospeševalec, dodatek, sredstvo proti lepljivosti, sredstvo proti penjenju, sredstvo proti usedanju, sredstvo za preprečevanje razslojevanja, vezivo, sredstvo za združevanje, barvilo – barvna snov, barvilo – pigment, sredstvo za povezovanje, sredstvo za strjevanje/utrjevalec, redčilo, dispergent, sredstvo za sušenje, polnilo, konzervans suhega filma, konzervans v vsebniku, sredstvo za matiranje, nevtralizator, optično

belilo, mehčalo, polimerna disperzija, stabilizator za konzervans, smola, zaviralec, zgoščevalno sredstvo, silikonska smola, topilo, površinsko aktivna snov, UV-stabilizator, voda, vodoodbojno sredstvo ali, če nobena od teh možnosti ne velja, „drugo“;

- (c) varnostni listi za sestavine, uporabljene v sestavah barv in lakov;
- (d) vse druge informacije, povezane s proizvodnjo sestavin in materialov, ki so potrebne za dokazovanje skladnosti z merili za podeljevanje znaka EU za okolje, predložijo dobavitelji ali proizvajalci teh sestavin in materialov;
- (e) opis uporabljenih oblik embalaže, prostornine proizvodov in embalažni materiali za vse barve in lake, na katere se nanaša vloga za podelitev znaka EU za okolje, za lažjo določitev števila proizvodov v posamezni družini proizvodov;
- (f) da bi zmanjšali obseg potrebnih preskušanj in dokumentacije v postopkih ocenjevanja in preverjanja, je v več merilih izrecno določeno, da se lahko predpostavlja skladnost celotne družine proizvodov, če je mogoče dokazati skladnost najslabšega možnega proizvoda. Vsakič, ko se predložijo podatki za najslabši možni proizvod, se priloži tudi pojasnilo, zakaj je ta proizvod najslabši možni primer znotraj družine proizvodov za lastnost, ki se preskuša.

Merilo 1 – proizvodnja titanovega dioksida

Če končni proizvod vsebuje več kot 3,0 masnega % titan dioksidnega (TiO_2) barvila, emisije v zrak in vodo pri proizvodnji katerega koli uporabljenega titan dioksidnega barvila izpolnjujejo spodaj navedene ustrezne zahteve za posamezne proizvodne postopke:

Preglednica 1. Zahteve za proizvodnjo titanovega dioksida

Parameter in analizna metoda	Sulfatni postopek	Kloridni postopek
Emisije prahu v zrak ¹ (merjeno v skladu z ustreznimi evropskimi ali mednarodnimi standardi)	$\leq 0,40 \text{ kg/t barvila TiO}_2$	$\leq 0,66 \text{ kg/t barvila TiO}_2$
Emisije SO_2 v zrak ¹ (merjeno v skladu z ustreznimi evropskimi ali mednarodnimi standardi)	$\leq 4,5 \text{ kg/t barvila TiO}_2$	n. r.
Emisije HCl v zrak ¹ (merjeno v skladu z ustreznimi evropskimi ali mednarodnimi standardi)	n. r.	$\leq 0,70 \text{ kg/t barvila TiO}_2$
Emisije SO_4^{2-} v vodo (merjeno v skladu z ustreznimi evropskimi ali mednarodnimi standardi)	$\leq 300 \text{ kg SO}_4^{2-}/\text{t barvila TiO}_2$	n. r.
Emisije Cl^- v vodo (merjeno z uporabo metode masne bilance ali v skladu z ustreznimi evropskimi ali mednarodnimi standardi)	n. r.	$\leq 103 \text{ kg Cl}^-/\text{t barvila TiO}_2^2$ $\leq 179 \text{ kg Cl}^-/\text{t barvila TiO}_2^3$ $\leq 329 \text{ kg Cl}^-/\text{t barvila TiO}_2^4$
Delovno okolje z malo prahu	Treba je dokazati	Treba je dokazati

¹ Za točkovne vire emisij prahu v zrak iz kloridnega postopka se štejejo: faze mletja, kloriranja, oksidacije in mikronizacije. Za točkovne vire emisij HCl v zrak iz kloridnega postopka se štejejo: kloriranje, pralnik s kislino iz postopkov ločevanja trdnih delcev in obdelave s kovinskim kloridom. Za točkovne vire emisij prahu v zrak iz sulfatnega postopka se štejejo: faze mletja, razgradnje, žganja in mikronizacije. Za točkovne vire emisij SO₂ v zrak iz sulfatnega postopka se štejejo: postopki razgradnje in žganja.

² Kadar uporabljena ruda vsebuje več kot 95 % TiO₂.

³ Kadar uporabljena ruda vsebuje 90–95 % TiO₂.

⁴ Kadar uporabljena ruda vsebuje manj kot 90 % TiO₂.

Emisije v zrak se štejejo iz ustreznih točkovnih virov, navedenih v točki 1 zgoraj, kjer je mogoče emisije stalno ali občasno spremljati na stalnem vzorčevalnem mestu po katerem koli sistemu za zmanjševanje izpušnih plinov.

Za emisije v vodo se šteje sulfat ali klorid, prisoten v kateri koli očiščen odpadni vodi, ki se odvaja v reke, jezera, somornice, obalne vode ali morje.

Ustrezna mejna vrednost za emisije kloridov v vodo temelji na tehtanem povprečju % vsebnosti TiO₂ v rudah, uporabljenih v obdobju izračuna.

Delovno okolje z malo prahu vključuje vsaj naslednje vidike:

- oceno tveganja za delovno mesto, v kateri so opredeljena vsa glavna območja morebitnih emisij prahu in izpostavljenosti delavcev prahu,
- potrebo po vzpostavitvi programa za spremljanje higiene dela na delovnem mestu,
- zagotavljanje ustreznega usposabljanja zaposlenih o dobrih praksah v zvezi z nadzorom nad prahom,
- zagotavljanje ustrezne osebne varovalne opreme zaposlenim in obiskovalcem.

Ocenjevanje in preverjanje

Vlagatelj navede vsebnost TiO₂, uporabljenega v posamezni sestavi proizvoda, na katero se nanaša vloga za podelitev licence za uporabo znaka EU za okolje. Za vse proizvode z več kot 3,0 masnega % vsebnosti barvila TiO₂ vlagatelj navede tudi dobavitelja ali dobavitelje TiO₂, uporabljene v teh proizvodih.

Izjavi vlagatelj so priložene izjave dobaviteljev TiO₂ (ali proizvajalcev TiO₂, če se razlikujejo), v katerih je navedeno naslednje:

- vrsta uporabljenega proizvodnega postopka za TiO₂ (kloridni ali sulfatni postopek),
- ustrezní razpon vsebnosti TiO₂ v tehtanem povprečju rude v primeru kloridnega postopka,
- podatki o povprečnih letnih emisijah prahu v zrak, SO₂ v zrak in SO₄²⁻ v vodo za TiO₂, proizveden po sulfatnem postopku. Druga možnost so podatki o povprečnih emisijah prahu v zrak, HCl v zrak in Cl⁻ v vodo za TiO₂, proizveden po kloridnem postopku,
- izjave dobaviteljev TiO₂ (ali proizvajalcev TiO₂, če se razlikujejo) morajo vključevati ustrezne evropske ali mednarodne standarde, uporabljene za merjenje ustreznih parametrov, navedenih v preglednici 1,

— ukrepi, vzpostavljeni za zagotovitev delovnega okolja z malo prahu.

Izjava dobaviteljev TiO₂ (ali proizvajalcev TiO₂, če se razlikujejo) vključuje osnovni izračun, na podlagi katerega so bile pridobljene povprečne letne emisije. Če proizvodnja dobavljenega barvila TiO₂ ni stalna, se lahko sprejmejo izračuni podatkov o emisijah, ki zajemajo obdobje, krajše od 12 mesecev. V primeru stalnega spremljanja se povprečne letne koncentracije emisij izračunajo na podlagi povprečnih dnevnih koncentracij. V primeru občasnega spremljanja emisij je treba za izračun povprečnih rezultatov zbrati vsaj tri vzorce. Vsako občasno vzorčenje je treba opraviti v obdobjih stabilnega delovanja, ki so reprezentativna za običajne pogoje obrata za proizvodnjo barvil TiO₂, ki se uporabljajo v barvah z znakom EU za okolje.

Izračune emisij je treba predložiti le na datum vloge za podelitev znaka EU za okolje. Če je znak EU za okolje podeljen, lahko vlagatelj od svojih dobaviteljev TiO₂ vsako leto preprosto zahteva posodobljene izjave o stalni skladnosti z mejnimi vrednostmi emisij.

Pri emisijah v zrak se koncentracije izrazijo v enotah mg/Nm³ in pomnožijo s specifičnim pretokom zraka v enotah Nm³/tono proizvodnje barvila TiO₂ za isto časovno obdobje, v katerem so bili podatki zbrani. Če obstaja več kot en sistem za zmanjševanje izpušnih plinov za glavne točkovne vire emisij v zrak, se upoštevajo in dodajo emisije iz čistega zraka iz vsakega sistema za zmanjševanje.

Pri emisijah v vodo se uporabi bodisi neposredno merjenje bodisi pristop masne bilance. Pristop masne bilance temelji na ravnotežju med vhodnim surovim sulfatom/kloridom in izhodnim sulfatom/kloridom v stranskih proizvodih, emisijah v zrak ter trdnih odpadkih, ki se odlagajo na odlagališča ali sežigajo. Razlika v masah vhodnih in izhodnih snovi se šteje za maso sulfata/klorida, izpuščenega v vodo v obdobju izračuna, in se deli z ocenjeno količino proizvedenega barvila TiO₂ v istem obdobju, da se izračunajo specifične emisije v vodo v enotah kg sulfata ali klorida/t barvila TiO₂.

Pri neposrednem merjenju emisij v vodo se izmerjene koncentracije v enotah g/m³ pomnožijo s specifičnim pretokom očiščene odpadne vode v enotah m³/tono proizvodnje barvila TiO₂ za isto časovno obdobje, v katerem so bili zbrani podatki o sulfatih/kloridih.

Merilo 2 – zahteve glede učinkovitosti pri uporabi

Da se dokaže učinkovitost premazov in sorodnih proizvodov pri uporabi, se izvedejo naslednji preskusi glede na vrsto proizvoda, kot je navedeno v preglednici 2 in podrobneje razloženo v spodnjem besedilu.

Preglednica 2. Zahteve glede učinkovitosti za različne vrste premazov in sorodnih proizvodov

Merila	Kategorije premazov (s podkategorijami, ki so opredeljene v skladu z Direktivo 2004/42/ES)					
	Barve za talne obloge (i, j)	Laki za talne obloge (i, j)	Antikorozijski proizvodi (i, j)	Temeljni premazi (znotraj sistemov i in j)	Vezivni temeljni premazi (znotraj sistemov i in j)	Impregnacijski premazi (i, j)

2(a) Razlivnost	Da	Ne	Če so neprozorni	Če so neprozorni	Če so neprozorni	Če so neprozorni, to samo sporočite
2(b) Vsebnost belega barvila	Da	Ne	Če so neprozorni	Ne	Ne	Če so neprozorni, to samo sporočite
2(c) Odpornost proti vodi	Da	Da	Da	Ne	Ne	Da + ETA
2(d) Oprijemljivost	Če so neprozorni in brez temeljnega ali osnovnega premaza	Če so neprozorni in brez temeljnega ali osnovnega premaza	Če so neprozorni in brez temeljnega ali osnovnega premaza	Če so neprozorni	Če so neprozorni	Če so neprozorni in brez temeljnega ali osnovnega premaza
2(e) Površinska obraba	Da	Da	Če gre za kovinske talne obloge	Ne	Ne	Če gre za pohodne površine
2(f) Preperevanje	Če gre za površine na prostem	Če gre za površine na prostem	Če gre za površine na prostem	Ne	Ne	Če gre za površine na prostem
2(g) Odpornost proti koroziji	Če je navedeno	Ne	Da	Če je navedeno	Če je navedeno	Če je navedeno
2(h) Strupenost za okolje	Ne	Ne	Da	Ne	Ne	Če gre za površine na prostem

2(a) Razlivnost

Opomba 1: ta zahteva ne velja za prozorne ali polprozorne premaze.

Opomba 2: pri sistemih za niansiranje velja to merilo samo za osnovo za niansiranje, ki vsebuje največ TiO₂. Kadar ta osnova za niansiranje ne izpolnjuje te zahteve, se merilo izpolni po niansiranju osnove za pridobitev standardne barve RAL 9010.

Opomba 3: Ta zahteva se uporablja za vse bele barve. Za družine barv, ki so na voljo samo v vnaprej določenih odtenkih, velja razlivnost za najsvetlejšo barvo.

Razlivnost se izračuna tako, da je zagotovljena prekrivnost najmanj 98 % v skladu z ustreznimi evropskimi ali mednarodnimi standardi oziroma enakovredno metodo, ki jo je mogoče potrditi glede na te standarde. Uporabljajo se naslednje najnižje mejne vrednosti razlivnosti:

- Notranji premazi imajo razlivnost najmanj 8 m² na liter proizvoda.
- Zunanji premazi imajo razlivnost najmanj 6 m² na liter proizvoda.
- Premazi, ki se tržijo za notranjo in zunanjo uporabo, izpolnjujejo višjo zahtevo glede razlivnosti, in sicer najmanj 8 m² na liter.

- Vsi neprozorni temeljni premazi, ki se uporabljajo v sistemih za premaz, imajo razlivnost najmanj 8 m² na liter proizvoda. Nižja razlivnost 6 m² na liter proizvoda velja za neprozorne temeljne premaze s specifičnimi lastnostmi zapiranja por, lastnostmi prodiranja in vezivnimi lastnostmi ter premaze s posebnimi lastnostmi oprijemljivosti.

Ocenjevanje in preverjanje:

Vlagatelj za vsak proizvod, zajet z vlogo za podelitev znaka EU za okolje, predloži izjavo o skladnosti z ustreznimi mejnimi vrednostmi razlivnosti ali utemeljitev, zakaj se zahteva glede razlivnosti ne uporablja. Izjavi se priložijo rezultati preskusa v skladu z ustreznimi evropskimi ali mednarodnimi standardi oziroma enakovredno metodo, ki jo je mogoče potrditi glede na te standarde. Jasno se navede, kateri rezultati v zvezi z razlivnostjo ustrezajo posameznim družinam proizvodov, na katere se nanaša vloga za podelitev licence za uporabo znaka EU za okolje.

2(b) Vsebnost belega barvila

Opomba: To merilo se uporablja samo za barve, pri čemer se vsebnost belega barvila izračuna za iste proizvode, za katere se razlivnost meri v skladu z opombami iz merila 2(a). Za namene tega merila se šteje, da se izraz „belo barvilo“ nanaša samo na barvila z lomnim količnikom, ki je višji od 1,8.

Vsebnost belega barvila ne sme presegati:

- 36 g/m² za premaze, ki se tržijo izključno za notranjo uporabo,
- 38 g/m² za premaze, ki se tržijo izključno za zunanjo uporabo,
- 36 g/m² za premaze, ki se tržijo za notranjo in zunanjo uporabo. Vse barve z znakom EU za okolje, za katere se zahteva odpornost na mokro drgnjenje, morajo izpolnjevati zahteve za razred 1 ali razred 2 v skladu s postopkom, določenim v ustreznih evropskih ali mednarodnih standardih in sistemih razvrščanja, ter biti skladne z ustreznimi zgornjimi mejnimi vrednostmi za vsebnost belega barvila.

Ocenjevanje in preverjanje:

Vlagatelj za vsak proizvod, zajet z vlogo za podelitev znaka EU za okolje, predloži izjavo o skladnosti z ustrežno zahtevo ali utemeljitev, zakaj se zahteve ne uporabljajo. V primeru zadevnih proizvodov vlagatelj navede skupno vsebnost belega barvila z lomnim količnikom > 1,8 v končnem proizvodu, ustrežno osnovo za niansiranje ali sestave bele osnove, ki so predmet vloge za podelitev licence za uporabo znaka EU za okolje. Te informacije se navedejo kot kemijsko ime in številka CAS belega barvila, njegov deklarirani lomni količnik, njegova koncentracija v g/l barve ter gostota barve v g/l.

2(c) Odpornost proti vodi

Opomba: ta zahteva velja za vse premaze. Pri sistemih za premaz s temeljnim ali osnovnim premazom se lahko preskusi celotni sistem za premaz ali samo zaključni sloj.

Vsi premazi so odporni proti vodi, kot je določeno z ustreznimi evropskimi ali mednarodnimi standardi, tako da po 24 urah izpostavljenosti in 16 urah sušenja ni vidnih sprememb v sijaju

ali barvi pri prozornih ali polprozornih premazih, prav tako pa ni sprememb v sijaju ali barvi pri neprozornih premazih.

Neobstoj sprememb v sijaju ali barvi pri izpostavljenih vzorcih se šteje kot vizualna ocena 0, kadar se merijo količina nepravilnosti, velikost nepravilnosti in intenzivnost sprememb v skladu s sistemom razvrščanja iz ustreznih evropskih ali mednarodnih standardov.

Poleg tega se za impregnacijske premaze dokaže skladnost z vsemi ustreznimi določbami evropskega ocenjevalnega dokumenta (EAD).

Ocenjevanje in preverjanje:

Vlagatelj za vsak proizvod, zajet v vlogi za podelitev licence za uporabo znaka EU za okolje, predloži izjavo o skladnosti z zahtevo ali utemeljitev, zakaj se zahteva ne uporablja.

Tej izjavi za vse ustrezne proizvode, vključene v vlogo za podelitev licence, vlagatelj priloži kopije poročil o preskusih v skladu z ustreznimi evropskimi ali mednarodnimi standardi, ki zajemajo proizvod ali družino proizvodov, za katere se izda licenca, vključno s poročanimi rezultati glede spremembe v barvi in sijaju v skladu z ustreznimi evropskimi ali mednarodnimi standardi.

Za impregnacijske premaze vlagatelj poleg tega predloži potrdilo o evropskem tehničnem soglasju (ETA), ki ga je izdal odobreni organ za tehnično ocenjevanje (na primer potrdilo v skladu z EAD, kadar je proizvod

sistem za zatesnitev streh s tekočimi snovmi). Kadar ni ustreznega dokumenta EAD, vlagatelj to navede in predloži tehnični opis proizvoda, vključno s skladnostjo z morebitnimi ustreznimi evropskimi ali mednarodnimi standardi ter opisom predvidene uporabe proizvoda in načinom njegove pravilne uporabe.

2(d) Oprijemljivost

Opomba: to merilo velja za neprozorne temeljne ali osnovne premaze za premaze. Preskus oprijemljivosti se lahko izvede na katerem koli neprozornem temeljnem ali osnovnem premazu samem ali na kombinaciji temeljnega/osnovnega premaza in končnega premaza, če je ta kombinacija neprozorna. V primerih različnih barvnih odtenkov znotraj družine proizvodov je treba preskusiti samo svetle ali bele osnove ali osnove za niansiranje.

Temeljni premazi za uporabo na zunanjih zidovih so pri preskusu oprijemljivosti po ustreznih evropskih ali mednarodnih standardih pozitivno ocenjeni, če je kohezivna moč podlage manjša od moči oprijema temeljnega premaza, sicer pa mora oprijem temeljnega premaza presegati vrednost 1,5 MPa, ki zadošča za pozitivno oceno pri preskusu.

Temeljni ali osnovni premazi za tla morajo pri preskusu oprijemljivosti po ustreznih evropskih ali mednarodnih standardih doseči oceno 2 ali manj.

Ocenjevanje in preverjanje:

Vlagatelj za vsak proizvod, zajet z vlogo za podelitev znaka EU za okolje, predloži izjavo o skladnosti z ustrezno zahtevo ali utemeljitev, zakaj se zahteve ne uporabljajo. Vlagatelj za vse neprozorne betonske temeljne premaze, vezivne temeljne premaze ali osnovne premaze, vključene v vlogo za podelitev licence, predloži kopije poročil o preskusih v skladu z ustreznimi evropskimi ali mednarodnimi standardi, kot je ustrezno.

2(e) Površinska obraba

Opomba: to merilo velja samo za talne premaze. V primerih različnih barvnih odtenkov znotraj družine proizvodov, je treba preskusiti samo svetle ali bele osnove ali osnove za niansiranje.

Pojavi se izguba teže ≤ 70 mg, kadar so talni premazi izpostavljeni 1 000 preskusnim ciklom z obremenitvijo 1 000 g in kolesom CS10 v skladu z ustreznimi evropskimi ali mednarodnimi standardi.

Ocenjevanje in preverjanje:

Vlagatelj predloži izjavo o skladnosti z zahtevo za talne premaze, vključene v njegovo vlogo za podelitev licence. Izjavi se priložijo kopije poročil o preskusih po ustreznih evropskih ali mednarodnih standardih.

2(f) Preperevanje

Opomba: to merilo velja za zunanje premaze. V primerih različnih barvnih odtenkov znotraj družine proizvodov je treba preskusiti samo svetle ali bele osnove ali osnove za niansiranje.

Vsi zunanji premazi so izpostavljeni umetnemu preperevanju v aparaturi s fluorescenčnimi UV-žarnicami in kondenzacijo ali vodnim škropljenjem v skladu z ustreznimi evropskimi ali mednarodnimi standardi. Preskusnim pogojem so izpostavljeni 1 000 ur pod naslednjimi pogoji glede ciklov: UVA 4 ure/60 °C + vlažnost 4 ure/50 °C.

Namesto tega so lahko zunanji premazi za lesene podlage 1000 ur izpostavljeni preperevanju v napravi za pospeševanje preperevanja s cikličnim izpostavljanjem z UV(A)-sevanjem in škropljenjem v skladu z ustreznimi evropskimi ali mednarodnimi standardi.

Izpostavljeni filmi po preperevanju izpolnjujejo zahteve iz preglednice 3 v nadaljevanju.

Preglednica 3. Pregled zahtev glede preperevanja za premaze in sorodne proizvode v skladu z ustreznimi evropskimi ali mednarodnimi standardi

Lastnost	Zahteva (po izpostavljenosti preperevanju)	Obseg zajetih/nezajetih proizvodov
Sprememba v barvi	Sprememba v barvi, $\Delta E \leq 4$	Ne velja za temeljne premaze ali vmesne premaze v sistemih za premaz niti za prozorne ali polprozorne sisteme za premaz
Zmanjšanje sijaja	≤ 30 -odstotno zmanjšanje glede na začetno vrednost	Ne velja za premaze, katerih začetna vrednost sijaja pod vpadnim kotom 60° je manjša od 60 %.
Kredanje	Ocena ≤ 2	Velja samo za zaključne premaze ali celotni sistem za premaz, ki se uporablja na zunanjih zidnih, lesenih in kovinskih podlagah.
Luščenje	Gostota lusk: ≤ 2 Velikost lusk: ≤ 2	
Pokanje	Gostota razpok: ≤ 2 Velikost razpok: ≤ 3	

Mehurjenje	Gostota mehurjev: ≤ 3 Velikost mehurjev: ≤ 3	
------------	---	--

Ocenjevanje in preverjanje:

Vlagatelj za vsak proizvod, zajet z vlogo za podelitev znaka EU za okolje, predloži izjavo o skladnosti z ustrezno zahtevo ali utemeljitev, zakaj se zahteve ne uporabljajo. Vlagatelj za vse zunanje premaze, vključene v vlogo za podelitev licence, predloži kopije poročil o preskusih, v katerih je podrobno opisana uporabljena metoda preskušanja preperevanja (ki je skladna z ustreznimi evropskimi ali mednarodnimi standardi) in vključeni rezultati sprememb lastnosti po preperevanju, kot je ustrezno.

2(g) Odpornost proti koroziji

Opomba: to merilo velja samo za antikorozijske premaze in sorodne proizvode.

Antikorozijski temeljni premazi ali sistemi za premaz so izpostavljeni simulaciji korozije na kovinskih podlagah in v okoljih uporabe (na primer C2, C3, C4 ali C5 v skladu z ustreznimi evropskimi ali mednarodnimi standardi), za katere je njihova uporaba priporočena. Simulacije korozije, uporabljene pri preskušanju, ustrezajo „visoki“ ravni za vsako kategorijo, kot sledi:

Preglednica 4. Zahteve za preskušanje odpornosti proti koroziji za antikorozijske temeljne premaze in sisteme za premaz v skladu z ustreznimi evropskimi ali mednarodnimi standardi

Kategorija korozije	Preskusni režim 1		Preskusni režim 2
	Kondenzacija vode, v urah	Nevtralno slano razpršilo, v urah	Priloga B (preskus cikličnega staranja, v urah)
C2 (visoka)	120	–	–
C3 (visoka)	240	480	–
C4 (visoka)	480	720	–
C5 (visoka)	720	1440	1680

Po izpostavljenosti je treba premazane površine pregledati in potrditi, da izpolnjujejo naslednje zahteve:

- ocena 3 ali boljša (tj. 0, 1 ali 2) za velikost mehurjev v skladu z ustreznimi evropskimi ali mednarodnimi standardi,
- ocena 3 ali boljša (tj. 0, 1 ali 2) za količino mehurjev v skladu z ustreznimi evropskimi ali mednarodnimi standardi,
- ocena Ri2 ali boljša (tj. Ri0 ali Ri1) za stopnjo rjavenja v skladu z ustreznimi evropskimi ali mednarodnimi standardi,

Ocenjevanje in preverjanje:

Vlagatelj za vsak proizvod, zajet z vlogo za podelitev znaka EU za okolje, predloži izjavo o skladnosti z ustrezno zahtevo ali utemeljitev, zakaj se zahteve ne uporabljajo. Izjavam o skladnosti se priložijo kopije poročil o preskusih v skladu z ustreznimi evropskimi ali mednarodnimi standardi.

2(h) Strupenost za okolje

Opomba: to merilo velja samo za antikorozijske ali impregnacijske sisteme za premaz, ki se tržijo za uporabo v zunanjih okoljih. V primeru družine proizvodov je treba preskusiti le najslabši možni proizvod. Najslabši možni proizvod bi bilo treba izbrati na podlagi skupne ocenjene količine prisotnih sestavin, razvrščenih kot H400 in H410/H411/H412.

Strupenost za okolje se meri s preskušanjem strupenosti eluata, pridobljenega po stiku vode z dvema steklenima ploščama, ki sta bili premazani s celotnim sistemom za premaz, vključno z vsemi temeljnimi, osnovnimi in vmesnimi premazi ter zaključnim premazom. Postopek preskušanja je naslednji:

- Pripravite dve stekleni plošči z grobo površino in ju premažite v skladu z navodili proizvajalca. Vsaka plošča mora imeti premazano površino med 250 in 500 cm². Prepričajte se, da temeljni sloj ne sega čez zaključni sloj.
- Vzoredno pripravite slepi preskus, pri katerem grobih steklenih plošč ne premažete, ampak jih obdelate in nato preskusite z enakim postopkom kot pri premazovanju.
- Počakajte, da se premaz posuši in ga pustite 72 ur pri temperaturi od 19 do 25 °C ter relativni vlažnosti od 40 do 60 %.
- Premaz na steklenih ploščah (in slepe kontrolne vzorce) eluirajte 24 ur v skladu z ustreznimi evropskimi ali mednarodnimi standardi (če se temeljni premaz ne oprime površine ali se premaz med izluževalnim preskusom loči od površine, se morata proizvajalec in preskuševalna ustanova dogovoriti o drugi okoljsko varni površini namesto steklenih plošč z grobo površino).
- Razmerje med prostornino vode in premazano površino preskusnega vzorca mora biti med 25 in 30 l/m². Uporabiti je treba ustrezno posodo, da lahko gladina vode vedno ostane vsaj 20 mm nad zgornjo površino preskusnega vzorca.
- Izmerite pH, prevodnost in po potrebi raztopljeni organski ogljik pred začetkom preskusov strupenosti za okolje, ki so opredeljeni v preglednici 5 v nadaljevanju skupaj z zahtevami za uspešno opravljen preskus.

Preglednica 5. Preskušanje strupenosti za okolje in zahteve

Preskusna vrsta	Končna točka	Zahteva
Luminiscenčne bakterije (<i>Vibrio fischeri</i>)	Nizka	$G_L \leq 8$
Alge (<i>Raphidocelis subcapitata</i> /Desmodesmus subspicatus)	Rast	$G_A \leq 4$
Preskus UMU	Genotoksičnost	$G_{EU} \leq 1,5$

Ocenjevanje in preverjanje:

Vlagatelj za vsak proizvod, zajet z vlogo za podelitev znaka EU za okolje, predloži izjavo o skladnosti z ustrezno zahtevo ali utemeljitev, zakaj se zahteve ne uporabljajo. Izjavam o skladnosti se priložijo kopije poročil o preskusih v skladu z ustreznimi evropskimi ali mednarodnimi standardi.

Merilo 3 – vsebnost hlapnih in polhlapnih organskih spojin (HOS, PHOS)

Največja vsebnost hlapnih organskih spojin (HOS) in polhlapnih organskih spojin (PHOS) ne preseže omejitev iz preglednice 6.

Vsebnost HOS in PHOS se določi za proizvod, ki je pripravljen za uporabo, in vključuje vse priporočene dodatke pred uporabo, kot so barvila in/ali razredčila.

Preglednica 6. Mejne vrednosti vsebnosti HOS in PHOS

Mejne vrednosti vsebnosti HOS in PHOS		
Opis proizvoda (z oznako podkategorije v skladu z Direktivo 2004/42/ES)	Mejne vrednosti HOS (g/l proizvoda, ki je pripravljen za uporabo)	Mejne vrednosti PHOS (g/l proizvoda, ki je pripravljen za uporabo)
(i) Enokomponentni premazi, navedeni v členu 2(1), vključno z impregnacijskimi premazi, razen antikorozijskih premazov	65	45 ¹ /55 ²
(j) Večkomponentni premazi z reaktivnim delovanjem, navedeni v členu 2(1), vključno z impregnacijskimi premazi, razen antikorozijskih premazov	65	45
(Del i ali j) Antikorozijski premazi in temeljni premazi	65	50
¹ Mejna vrednost PHOS se uporablja za notranje bele barve in lake. ² Mejna vrednost PHOS se uporablja za notranje barve za niansiranje/zunanje barve in lake. ³ „Hlapne organske spojine“ (HOS) pomeni katere koli organske spojine, ki imajo pri standardnem tlaku 101,3 kPa začetno vrelišče nižje ali enako 250 °C. ⁴ „Polhlapne organske spojine“ (PHOS) pomenijo katere koli organske spojine, ki imajo pri standardnem tlaku 101,3 kPa vrelišče višje od 250 °C in nižje od 370 °C.		

Vsebnost HOS se določi bodisi z izračunom na podlagi sestavin in surovin bodisi z uporabo metod iz ustreznih evropskih ali mednarodnih standardov. Vsebnost PHOS se določi z uporabo metode iz ustreznih evropskih ali mednarodnih standardov. V primeru proizvodov za notranjo in zunanjo uporabo velja najstrožja mejna vrednost PHOS za notranje barve in lake.

Ocenjevanje in preverjanje:

Vlagatelj predloži izjavo o skladnosti, podprto z izračuni vsebnosti HOS in PHOS na podlagi sestavin in surovin, uporabljenih v proizvodni, ki je pripravljen za uporabo. Druga možnost je,

da se vsebnost HOS in SHOS v proizvodu, ki je pripravljen za uporabo, sporoči prek reprezentativnih poročil o preskusu z uporabo metod, navedenih v ustreznih evropskih ali mednarodnih standardih, pri čemer morajo rezultati dokazovati skladnost z ustreznimi mejnimi vrednostmi.

Merilo 4 – omejevanje nevarnih snovi in zmesi

Opomba: Ta podmerila se uporabljajo za sestavo končnega proizvoda in vse dobavljene sestavine, ki so prisotne v njem.

4.1 Omejitve za snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost

Sestava končnega proizvoda in dobavljene sestavine, prisotne v njem, ne vsebujejo dodanih snovi, ki izpolnjujejo merila iz člena 57 Uredbe (ES) št. 1907/2006 ter so bile opredeljene v skladu s postopkom, opisanim v členu 59 navedene uredbe, in vključene na seznam kandidatnih snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost in za katere je treba pridobiti avtorizacijo.

Ocenjevanje in preverjanje:

Vlagatelj predloži podpisano izjavo, da sestava končnega proizvoda in dobavljene sestavine, prisotne v njem, ne vsebujejo snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost, v obliki dodanih snovi. Izjavi vlagatelja se priložijo varnostni listi vseh dobavljenih sestavin, ki se uporabljajo za proizvodnjo končnega proizvoda, in izjave dobaviteljev kemikalij.

Seznam snovi, ki so opredeljene kot snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost, in so vključene na seznam kandidatnih snovi v skladu s členom 59 Uredbe (ES) št. 1907/2006, je na voljo na naslovu:

<https://www.echa.europa.eu/candidate-list-table>.

Sklicevanje na seznam se opravi na datum oddaje vloge za podelitev znaka EU za okolje.

V zvezi z morebitno ravno znanih nečistoč, opredeljenih kot snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost, v sestavinah se za oceno njihove količine, ki ostane v sestavi končnega proizvoda, uporabita koncentracija nečistoče in predpostavka 100-odstotnega retencijskega faktorja. Nečistoče, ki so snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost, ne smejo biti prisotne v sestavi barve ali laka v koncentraciji nad 0,0100 masnega % ali v kateri koli posamezni sestavini v koncentraciji nad 0,100 masnega %. Vsako odstopanje od 100-odstotnega retencijskega faktorja za nečistočo, ki je snov, ki vzbuja veliko zaskrbljenost (na primer zaradi izhlapevanja topila), ali v primeru kemične modifikacije, je treba ustrezno utemeljiti.

4.2 Splošne omejitve na podlagi razvrstitev v skladu s posebnimi razvrstitvami glede na nevarnost, opredeljenimi v Uredbi (ES) št. 1272/2008

(a) Sestava končnega proizvoda

Sestava končnega proizvoda se ne razvrsti kot rakotvorna, mutagena, strupena za razmnoževanje, akutno strupena, nevarna pri vdihavanju, strupena za ciljne organe, povzročitelj preobčutljivosti dihal ali kože, nevarna za vodno okolje, nevarna za ozonski plašč, endokrini motilec, obstojna, bioakumulativna in strupena ali obstojna, mobilna in strupena v

skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008 in zlasti glede na oznake stavkov o nevarnosti iz preglednice 7. Edina izjema od tega pravila je dovoljena za razvrstitev H412 in H413, in sicer samo, če je posledica vsebnosti konzervansov suhih filmov v primeru zunanjih barv ali lakov.

(b) Dodane snovi

Če niso izvzete v skladu s preglednico 8, sestava končnega proizvoda ne vsebuje nobenih dodanih snovi v koncentracijah najmanj 0,010 masnega % sestave končnega proizvoda, ki so v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008 razvrščene v katerega koli od razredov in kategorij nevarnosti ter so jim dodeljene povezane oznake stavkov o nevarnosti iz preglednice 7.

Preglednica 7. Razredi, kategorije in oznake nevarnosti ter z njimi povezani stavki o nevarnosti, za katere se uporablja omejitev

Rakotvorno, mutageno ali strupeno za razmnoževanje (CMR)	
Kategoriji 1A in 1B	Kategorija 2
H340: Lahko povzroči genetske okvare	H341: Sum povzročitve genetskih okvar
H350: Lahko povzroča raka	H351: Sum povzročitve raka
H350i: Lahko povzroči raka pri vdihavanju	
H360: Lahko škoduje plodnosti ali nerojenemu otroku	H361: Sum škodljivosti za plodnost ali nerojenega otroka
H360F: Lahko škoduje plodnosti	H361f: Sum škodljivosti za plodnost
H360D: Lahko škoduje nerojenemu otroku	H361d: Sum škodljivosti za nerojenega otroka
H360FD: Lahko škoduje plodnosti. Lahko škoduje nerojenemu otroku	H361fd: Sum škodljivosti za plodnost. Sum škodljivosti za nerojenega otroka
H360Fd: Lahko škoduje plodnosti. Sum škodljivosti za nerojenega otroka	H362: Lahko škoduje dojenim otrokom
H360Df: Lahko škoduje nerojenemu otroku. Sum škodljivosti za plodnost	
Akutna strupenost	
Kategoriji 1 in 2	Kategorija 3
H300: Smrtno pri zaužitju	H301: Strupeno pri zaužitju
H310: Smrtno v stiku s kožo	H311: Strupeno v stiku s kožo
H330: Smrtno pri vdihavanju	H331: Strupeno pri vdihavanju
	EUH070: Strupeno ob stiku z očmi
Nevarnost pri vdihavanju	
Kategorija 1	
H304: Pri zaužitju in vstopu v dihalne poti je lahko smrtno	
Specifična strupenost za ciljne organe	
Kategorija 1	Kategorija 2
H370: Škoduje organom	H371: Lahko škoduje organom

H372: Škoduje organom pri dolgotrajni ali ponavljajoči se izpostavljenosti	H373: Lahko škoduje organom pri dolgotrajni ali ponavljajoči se izpostavljenosti
Preobčutljivost dihal in kože	
Kategorije 1, 1A in 1B	
H317: Lahko povzroči alergijski odziv kože	
H334: Lahko povzroči simptome alergije ali astme ali težave z dihanjem pri vdihavanju	
Nevarno za vodno okolje	
Kategoriji 1 in 2	Kategoriji 3 in 4
H400: Zelo strupeno za vodne organizme	H412: Škodljivo za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki
H410: Zelo strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki	H413: Lahko ima dolgotrajne škodljive učinke na vodne organizme
H411: Strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki	
Nevarno za ozonski plašč	
H420: Škodljivo za javno zdravje in okolje zaradi uničevanja ozona v zgornji atmosferi	
Endokrini motilci za zdravje ljudi in okolje	
Kategorija 1	Kategorija 2
EUH380: Lahko povzroči endokrine motnje pri ljudeh	EUH381: Domnevno povzroča endokrine motnje pri ljudeh
EUH430: Lahko povzroči endokrine motnje v okolju	EUH431: Domnevno povzroča endokrine motnje v okolju
Obstožno, bioakumulativno in strupeno (PBT)	
PBT	Zelo obstojno in zelo bioakumulativno (vPvB)
EUH440: Kopiči se v okolju in živih organizmih, tudi v ljudeh	EUH441: Močno se kopiči v okolju in živih organizmih, tudi v ljudeh
Obstožno, mobilno in strupeno (PMT)	
PMT	Zelo obstojno in zelo mobilno (vPvM)
EUH450: Lahko povzroči dolgotrajno in razpršeno kontaminacijo vodnih virov	EUH451: Lahko povzroči zelo dolgotrajno in razpršeno kontaminacijo vodnih virov

Zgornja zahteva se ne uporablja za snovi, ki se v proizvodnem postopku kemično modificirajo tako, da zadevna nevarnost, v zvezi s katero je bila snov razvrščena v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008, ni več prisotna.

To merilo se ne uporablja za dodane snovi, zajete s členom 2(7), točki (a) in (b), Uredbe (ES) št. 1907/2006, ki določa merila za izvzete snovi iz Prilog IV in V k navedeni uredbi iz zahtev v zvezi z registracijo, nadaljnjimi uporabniki in evalvacijo.

Preglednica 8. Odstopanja od omejitev za dodane snovi, ki so razvrščene glede na eno ali več omejenih nevarnosti iz preglednice 7 in so prisotne v koncentracijah najmanj 0,010 masnega % v sestavi končnega proizvoda

Vrsta snovi, ime snovi in številka CAS	Oznake nevarnosti, za katere se uporablja odstopanje	Pogoji odstopanja
--	--	-------------------

Konzervansi in stabilizatorji za konzervanse

Opomba o konzervansih: Vse konzervanse, dodane sestavinam, morajo navesti dobavitelji, vse konzervanse, dodane neposredno sestavi končnega proizvoda, pa mora navesti proizvajalec barve ali laka. V sestavinah in končnem proizvodu se lahko uporabljajo samo vrste konzervansov, ki so skladne z Uredbo (EU) št. 528/2012. Za končne proizvode s poreklom iz Unije je treba opozoriti, da ni dovolj, da so aktivne snovi, ki jih vsebuje konzervans, odobrene v skladu z Uredbo (EU) št. 528/2012 za vrsto proizvodov 6 (konzervans v vsebniku) ali za vrsto proizvodov 7 (konzervans suhega filma), temveč mora biti za konzervans izdano dovoljenje v skladu z Uredbo (EU) št. 528/2012 za vrste proizvodov 6 ali 7 ali pa mora biti dostopen na trgu v skladu s prehodnimi ukrepi iz člena 89(2) navedene uredbe. Kombinirane skupne mejne vrednosti za konzervanse, ki spadajo v vrsti proizvodov 6 in 7, se uporabljajo za naslednje kategorije proizvodov:

- za notranje proizvode: do 0,080 masnega % vrste proizvodov 6 v končnem proizvodu,
- za barve za niansiranje, ki se uporabljajo v sistemih za niansiranje: do 0,20 masnega % vrste proizvodov 6 v barvi za niansiranje,
- za notranje proizvode, ki se tržijo za uporabo na območjih z visoko vlažnostjo: do 0,080 masnega % vrste proizvodov 6 in do 0,10 masnega % vrste proizvodov 7 v končnem proizvodu,
- za zunanje proizvode: do 0,080 masnega % vrste proizvodov 6 in do 0,50 masnega % vrste proizvodov 7 v končnem proizvodu.

Razen barv za niansiranje se vsa sklicevanja na koncentracije/mejne vrednosti/ravni konzervansov v oddelku „Konzervansi in stabilizatorji za konzervanse“ razumejo kot sklicevanja na aktivne snovi konzervansov, vsebovane v sestavi končnega proizvoda.

Konzervansi, ki ne morejo biti prisotni v sestavi končnega proizvoda v koncentracijah, višjih od 0,010 %, zaradi posebnih mejnih koncentracij (SCL), nižjih od 0,010 %, ki bi povzročile razvrstitev končnega proizvoda z omejeno nevarnostjo v skladu z uredbo CLP, niso navedeni v spodnji preglednici odstopanj, ker jih ni mogoče uporabiti v koncentracijah, višjih od 0,010 %, in zato zanje odstopanje ni potrebno. To ne pomeni,

da jih ni mogoče uporabljati kot dodane snovi v proizvodih z znakom EU za okolje na kateri koli ravni. Če v podmerilu 4.3 niso izrecno izključeni, se taki konzervansi lahko uporabljajo, če so v koncentracijah, nižjih od SCL, zaradi katerih bi bila sestava končnega proizvoda v skladu z uredbo CLP razvrščena kot omejena.

Konzervansi v vsebnikih (vrsta proizvodov 6) v barvah za niansiranje ali v končnem proizvodu:	H301, H311, H317, H330, H331, H372, H373, H400, H410, H411, H412, H413	* Glej pogoj horizontalnega odstopanja na dnu preglednice. Vsota vseh konzervansov v vsebnikih, ki spadajo v vrsto proizvodov 6 (tistih, za katere velja odstopanje za uporabo v koncentracijah, višjih od 0,010 %, in tistih, za katere ne velja odstopanje, vendar se uporabljajo v koncentracijah, nižjih od 0,010 %), mora biti v ustreznih mejah, opredeljenih v zgornji opombi. Če se uporabijo konzervansi, ki so donorji formaldehida, je treba upoštevati ustrezne mejne vrednosti za prosti formaldehid v sestavi končnega proizvoda, določene v podmerilu 4.3(1). Za spodaj navedene snovi, za katere velja odstopanje, se uporabljajo posebne mejne koncentracije (masni delež v sestavi končnega proizvoda): – bronopol (št. CAS 52-51-7): do 0,030 %, – DBNPA (št. CAS 10222-01-2): do 0,030 %, – natrijev piriton (št. CAS 3811-73-2): do 0,030 %, – BIT (št. CAS 2634-33-5): do 0,036 %, – skupna vsota izotiazolinonov in snovi, iz katerih se sprošča izotiazolinon (tistih, za katere velja odstopanje za uporabo v koncentracijah, višjih od 0,010 %, in tistih, za katere ne velja odstopanje, vendar se uporabljajo v koncentracijah, nižjih od 0,010 %): do 0,040 % v sestavah končnega proizvoda, – diamin (št. CAS 2372-82-9): do 0,050 %.
---	--	--

Konzervansi suhih filmov (vrsta proizvodov 7):	H311, H317, H330, H331, H372, H373, H400, H410, H411, H412 in H413	* Glej pogoj horizontalnega odstopanja na dnu preglednice. Velja samo za zunanje proizvode in za notranje proizvode za uporabo na območjih z visoko vlažnostjo. Vsota vseh konzervansov suhih filmov, ki spadajo v vrsto proizvodov 7 (tistih, za katere velja odstopanje za uporabo v koncentracijah, višjih od 0,010 %, in tistih, za katere ne velja odstopanje, vendar se uporabljajo v koncentracijah, nižjih od 0,010 %), mora biti v ustreznih mejah, opredeljenih v zgornji opombi. V primeru inkapsuliranih konzervansov suhih filmov s počasnim sproščanjem je treba pri posebni razvrstitvi končnega proizvoda ali sestavah z navzkrižnim branjem upoštevati absolutno koncentracijo nevarnih sestavin (tj. brez kapsul). Končnega proizvoda ali sestave z navzkrižnim branjem ni mogoče razvrstiti glede na nobeno nevarnost iz preglednice 7. Konzervansi suhih filmov, razvrščeni kot H400 ali H410, ne smejo biti bioakumulativni, kar se dokaže s koeficientom oktanol/voda ($\log K_{ow}$) $\leq 3,2$ ali biokoncentracijskim faktorjem (BCF) ≤ 100.
Stabilizator za konzervans: Cinkov oksid (št. CAS 1314-13-2)	H400, H410	* Glej pogoj horizontalnega odstopanja na dnu preglednice. Uporablja se lahko kot stabilizator konzervansa v koncentraciji do 0,040 masnega % v sestavi končnega proizvoda, kadar se uporablja za stabilizacijo kombinacij konzervansov v vsebnikih ali konzervansov suhih filmov, za katere je potreben 1,2-benzizotiazol-3(2H)-on (BIT).
Sredstva za sušenje in preprečevanje razslojevanja		
Sredstva za preprečevanje razslojevanja	H317, H412, H413	* Glej pogoj horizontalnega odstopanja na dnu preglednice.

		Skupna vsebnost sredstev za preprečevanje razslojevanja ne sme presegati 0,40 masnega % v sestavi končnega proizvoda.
Sredstva za sušenje (sikativi)	H301, H317, H373, H400†, H410†, H412, H413	* Glej pogoj horizontalnega odstopanja na dnu preglednice. Skupna vsebnost sredstev za sušenje ne sme presegati 0,10 masnega % v sestavi končnega proizvoda. † Odstopanje za H400 in H410 velja samo za spojine za sušenje na osnovi kobalta, pri čemer se take spojine lahko uporabljajo le v koncentraciji do 0,050 masnega % v sestavi končnega proizvoda.

Barvila in dodatki za barvila

Trimetilolpropan (št. CAS 77-99-6)	H361fd	* Glej pogoj horizontalnega odstopanja na dnu preglednice. Samo če se uporablja kot dodatek v dobavljenih barvilih in samo do koncentracije 0,50 masnega % v dobavljenem barvilu.
------------------------------------	--------	---

Veziva in polimerne disperzije

Veziva in sredstva za povezovanje: adipohidrazid (št. CAS 1071-93-8)	H317, H411	* Glej pogoj horizontalnega odstopanja na dnu preglednice. Dovoljeno v koncentraciji do 1,0 masnega % v sestavini veziva ali polimerne disperzije in kadar se uporablja kot sredstvo za povečanje oprijemljivosti ali povezovanje.
Nereagirani monomeri (v vezivih)	H301, H304, H311, H317, H331, H334, H372, H400, H410, H411, H412	* Glej pogoj horizontalnega odstopanja na dnu preglednice. Skupna koncentracija nereagiranih monomerov, za katere je potrebno to odstopanje, ne sme presegati 0,050 masnega % v sestavi končnega proizvoda.

Drugo, razno

Metanol (št. CAS 67-56-1)	H301, H311, H331, H370	* Glej pogoj horizontalnega odstopanja na dnu preglednice.
---------------------------	------------------------	--

		Dovoljeno samo kot ostanek in reakcijski produkt drugih snovi v sestavi proizvoda. Dovoljena koncentracija ostankov narašča sorazmerno z vsebnostjo veziva, in sicer kot sledi: – vsebnost veziva 10–20 %: dovoljeni ostanek metanola je 0,020 masnega % v sestavi končnega proizvoda, – vsebnost veziva 20–40 %: dovoljeni ostanek metanola je 0,030 masnega % v sestavi končnega proizvoda, – vsebnost veziva > 40 %: dovoljeni ostanek metanola je 0,050 masnega % v sestavi končnega proizvoda.
Mineralne surovine, vključno s polnili, sredstvi proti povešanju in sredstvi za matiranje	H372, H373	* Glej pogoj horizontalnega odstopanja na dnu preglednice. Velja samo za mineralne surovine in minerale alumoceladonita, ki naravno vsebujejo kristalni silicijev dioksid. Dovoljeno samo v vsebnosti do 1,0 masnega % v sestavi končnega proizvoda za materiale H372 ali do 10 masnega % za materiale H373. Kadar se material dobavlja v obliki prahu, vlagatelj dokaže, da ima vzpostavljene sisteme, da se čim bolj zmanjša izpostavljenost delavcev suhemu prahu na delovnem mestu (npr. zaprti sistemi za odmerjanje, prezračevani prostori za odmerjanje in mešanje ter osebna varovalna oprema).
Nevtralizatorji	H301, H311, H331, H400, H410, H411, H412, H413	* Glej pogoj horizontalnega odstopanja na dnu preglednice. Dovoljeno samo v koncentraciji do 1,0 masnega % v sestavah lakov in do 0,50 % v vseh drugih proizvodih.
Optična belila	H413	* Glej pogoj horizontalnega odstopanja na dnu preglednice. Dovoljeno samo v koncentraciji do 0,10 masnega % v sestavi končnega proizvoda.

Silikonska smola	H412, H413	* Glej pogoj horizontalnega odstopanja na dnu preglednice. Dovoljeno samo v koncentraciji do 2,0 masnega % v sestavi končnega proizvoda.
Topila	H304	* Glej pogoj horizontalnega odstopanja na dnu preglednice. Dovoljeno samo v koncentraciji do 2,0 masnega % v sestavi končnega proizvoda.
Površinsko aktivne snovi	H411, H412, H413	* Glej pogoj horizontalnega odstopanja na dnu preglednice. Dovoljeno samo v koncentraciji do 1,0 masnega % v sestavah prozornih, polprozornih, belih ali svetlih proizvodov ali do 3,0 masnega % v vseh drugih barvah.
UV-stabilizatorji	H317, H411, H412, H413	* Glej pogoj horizontalnega odstopanja na dnu preglednice. Velja samo za zunanje proizvode in samo v koncentraciji do 0,60 masnega % v sestavi končnega proizvoda.

* Pogoj horizontalnega odstopanja: Nobeno od navedenih odstopanj, posamezno ali v kombinaciji, ni dovoljeno, če je zaradi njih sestava končnega proizvoda razvrščena glede na katero koli nevarnost, opredeljeno v preglednici 7, z izjemo H412 in H413 za zunanje proizvode zaradi prisotnosti konzervansov suhih filmov.

Ocenjevanje in preverjanje:

Vlagatelj predloži podpisano izjavo o skladnosti s podmerilom 4.2, vključno s skladnostjo z vsemi ustreznimi pogoji za odstopanje, ki ji priloži izjave dobaviteljev in drugo ustrezno dokumentacijo.

Predloži se seznam vseh dodanih snovi z eno ali več omejenimi nevarnostmi v skladu z uredbo CLP, za katere je izračunano, da so prisotne v sestavi končnega proizvoda v koncentracijah, višjih od 0,010 masnega %, skupaj z njihovimi številkami CAS, statusom razvrstitve v skladu z uredbo CLP (tj. usklajena razvrstitev, skupni vnos ali le samostojni vnosi) ter ustrezno funkcijo dodane snovi (na primer konzervans v vsebniku, sredstvo za sušenje, barvilo, nevtralizator, površinsko aktivna snov, UV-stabilizator itd.). Izračuni koncentracij dodanih snovi v sestavi končnega proizvoda temeljijo na:

– seznamu vseh sestavin, kemikalij ali surovin, uporabljenih za izdelavo sestave končnega proizvoda,

- pregledu sestavin, kemikalij ali surovin glede tistih dodanih snovi in znanih nečistoč, ki imajo katero koli od nevarnosti po uredbi CLP, omejenih v okviru znaka EU za okolje,
- koncentracijah vseh pregledanih dodanih snovi in znanih nečistoč z nevarnostmi po uredbi CLP, omejenimi v okviru znaka EU za okolje, v sestavinah, kemikalijah ali surovinah, uporabljenih v dobavljeni obliki,
- masah vseh sestavin, kemikalij ali surovin, dodanih za izdelavo znane mase sestave končnega proizvoda.

Znane nečistoče se obravnavajo kot dodane snovi le, če se pri pregledu ugotovi, da njihova vsebnost v sestavi končnega proizvoda presega 0,010 masnega % ali da njihova vsebnost v sestavini presega 0,100 masnega %. Znane nečistoče v koncentracijah pod temi mejnimi vrednostmi se pri izračunih ne upoštevajo.

Za vse pregledane dodane snovi se privzeto predpostavlja 100-odstotna retencija v končnem proizvodu. Morebitno odstopanje od 100-odstotnega retencijskega faktorja med obdelavo (npr. izhlapevanje topila) ali kemična modifikacija pregledane dodane snovi se utemelji. Snovi, za katere je znano, da se sproščajo ali razgrajujejo iz dodanih snovi, se štejejo za dodane snovi in ne za nečistoče.

Za vse pregledane dodane snovi, ki ostanejo v sestavi končnega proizvoda v koncentracijah, višjih od 0,010 masnega %, vendar so izvzete iz podmerila 4.2 (glej Prilogi IV in V k Uredbi (ES) št. 1907/2006), zadostuje izjava vlagatelja v ta namen.

Ker lahko ena licenca za uporabo znaka EU za okolje zajema več proizvodov ali potencialnih proizvodov (na primer prilagojene odtenke iz sistema za niansiranje), v katerih se uporabljajo enake sestavine, kemikalije ali surovine, je lahko za vsako pregledano dodano snov v skupni družini proizvodov, zajetih z isto licenco, sprejemljiv izračun za najslabši primer.

Kar zadeva informacije, ki se zahtevajo od dobaviteljev in so lahko poslovno občutljive, lahko dobavitelji dokazila predložijo tudi neposredno pristojnim organom, pri čemer določenih podrobnosti ni treba razkriti vlagatelju.

4.3 Posebne omejitve nevarnih snovi za dodane snovi

Če niso izvzete v skladu s podmerilom 4.2, spodaj navedene snovi niso vključene kot dodane snovi v sestavo končnega proizvoda ali kot dodane snovi v sestavine, ki se uporabljajo za izdelavo sestave končnega proizvoda:

- (a) konzervansi ali sredstva za sušenje, ki so razvrščeni kot rakotvorni, mutageni ali strupeni za razmnoževanje;
- (b) snovi, razvrščene kot endokrini motilci za zdravje ljudi ali okolje kategorije 1 ali kategorije 2 v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008 (uredba CLP), snovi, vključene na seznam kandidatnih snovi iz člena 59(1) Uredbe (ES) št. 1907/2006 (uredba REACH) kot snovi z lastnostmi endokrinih motilcev za zdravje ljudi ali okolje, snovi, opredeljene kot snovi z lastnostmi endokrinih motilcev v skladu z Uredbo (EU) št. 528/2012 ali Uredbo (ES) št. 1107/2009, razen DBNPA (št. CAS 10222-01-2), kadar se uporablja kot konzervans v vsebniku;
- (c) snovi, razvrščene kot obstojne, bioakumulativne in strupene (PBT) ali zelo obstojne in zelo bioakumulativne (vPvB) za okolje in žive organizme, tudi pri ljudeh, v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008 (uredba CLP), snovi, vključene na seznam kandidatnih snovi iz člena 59(1)

Uredbe (ES) št. 1907/2006 (uredba REACH) kot snovi z lastnostmi PBT ali vPvB za okolje in žive organizme, tudi pri ljudeh, snovi, opredeljene kot snovi z lastnostmi PBT ali vPvB za okolje in žive organizme, tudi pri ljudeh, v skladu z Uredbo (EU) št. 528/2012 ali Uredbo (ES) št. 1107/2009;

(d) snovi, razvrščene kot obstojne, mobilne in strupene (PMT) ali zelo obstojne in zelo mobilne (vPvM) v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008 (uredba CLP), ter snovi, vključene na seznam kandidatnih snovi iz člena 59(1) Uredbe (ES) št. 1907/2006 (uredba REACH) kot snovi z lastnostmi PMT ali vPvM;

(e) alkilfenoli, alkilfenol etoksilati (APEO) in njihovi derivati, kot so navedeni v vnosu 43 Priloge XIV ali vnosu 46 Priloge XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006;

(f) perfluorirane in polifluorirane spojine (PFAS), kot so opredeljene v členu 4(42);

(g) ftalati;

(h) organokositrne spojine;

(i) dišavne snovi, ki so prepovedane ali omejene v kozmetičnih izdelkih in navedene v Prilogi II ali III k Uredbi (ES) št. 1223/2009;

(j) bisfenoli, ki jih je agencija ECHA v svojem poročilu o oceni regulativnih potreb v zvezi z bisfenoli iz leta 2021 opredelila kot snovi, za katere je potrebno nadaljnje regulativno obvladovanje tveganj v EU in so znani ali potencialni endokrini motilci za okolje ali zdravje ljudi ali jih je mogoče opredeliti kot strupene za razmnoževanje;

(k) uporabljena barvila ne smejo biti na osnovi kadmija, svinca, kroma (VI), živega srebra, arzena, selena, antimona ali kobalta. Naslednje nečistoče iz katerih koli uporabljenih barvil ne smejo biti prisotne v sestavi končnega proizvoda v količinah, ki presegajo 0,010 masnega % (za posamezno kovino): kadmij, svinec, krom (VI), živo srebro, arzen, selen, antimon in kobalt. Edini izjemi pri uporabi barvil in mejni vrednosti 0,010 % za nečistoče sta:

- kobalt: zaradi uporabe modrega spinela iz kobaltovega aluminata (št. CAS 1345-16-0) in barvil zelenomodrega spinela iz kobaltovega kromita (št. CAS 68187-11-1),
- antimon: zaradi uporabe barvil na osnovi antimon niklja v netopni mreži TiO₂;

(l) prosti formaldehid se sestavi končnega proizvoda ne doda namenoma. Na končnem proizvodu se opravi preskus za določanje vsebnosti prostega formaldehida. Za vsako družino proizvodov se za preskušanje izberejo vzorci najslabših primerov proizvoda, in sicer na podlagi predvidevanja, kateri proizvod bo imel najvišjo teoretično vsebnost formaldehida. Pod pogoji, določenimi v nadaljevanju, so dovoljene naslednje skupne mejne vrednosti prostega formaldehida:

- do 0,0010 masnega %, kadar so bronopol ali konzervansi, ki so donorji formaldehida, potrebni kot konzervansi v vsebniku za zaščito določene vrste barve ali laka,
- do 0,010 masnega %, kadar polimerne disperzije (veziva) prek ravni ostankov formaldehida zagotavljajo funkcijo donorjev formaldehida namesto konzervansov v vsebniku,
- do 0,010 masnega %, kadar za isti proizvod veljata oba zgoraj navedena pogoja;

(m) sintetični polimerni mikrodenci (SPM, splošno znani kot mikroplastika), kot so opredeljeni v vnosu 78 Priloge XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006 (uredba REACH), se ne uporabljajo za namene, ki ne vključujejo tvorbe filma, v nobeni sestavi proizvoda, razen če sta njihova uporaba in namen izrecno navedena skupaj z utemeljitvijo, zakaj njihova uporaba izboljšuje splošno okoljsko uspešnost barve ali laka.

Ocenjevanje in preverjanje:

(a do j) Vlagatelj predloži izjavo, da ne uporablja zadevnih snovi, navedenih v tem podmerilu, in sicer konzervansov CMR, sredstev za sušenje CMR, endokrinih motilcev (razen DBNPA), snovi PBT in vPVB, snovi PMT in vPvM, alkilfenolov in APEO, PFAS, ftalatov, organokositrnih spojin, dišav in bisfenolov, kot dodanih snovi v sestavi proizvodov, pri čemer priloži izjave svojih dobaviteljev o neuporabi istih skupin nevarnih snovi kot dodanih snovi v dobavljenih sestavinah, ki se uporabljajo v sestavah, zajetih v postopku za podelitev licence za uporabo znaka EU za okolje.

(k) V primeru omejitev za težke kovine iz barvil vlagatelj ali dobavitelj barvila predloži izjavo, da niti samo barvilo niti katera koli dodana snov, ki se lahko doda barvilu, ne temelji na navedenih težkih kovinah. Vlagatelj ali dobavitelj barvila predloži tudi poročilo o preskusu z ravnmi nečistoč v obliki težkih kovin v reprezentativnih vzorcih dobavljenega barvila. Vlagatelj nato te rezultate skupaj z deležem uporabljenih barvil v končnem proizvodu uporabi za izračun koncentracije težkih kovin iz barvil, ki ostanejo v končnem proizvodu. V primeru izvzetih barvil dobavitelj barvila navede, katera barvila so izvzeta (tj. modri spinel iz kobaltovega aluminata, zelenomodri spinel iz kobaltovega kromita ali antimon nikelj v netopni mreži TiO_2).

(l) Vlagatelj navede, kateri izmed njegovih proizvodov bi moral imeti najvišjo teoretično vsebnost prostega formaldehida v posamezni sestavi proizvoda iz družine proizvodov. Ta izjava temelji na odločitvi formulatorja barve za uporabo donorjev formaldehida kot konzervansov v vsebnikih ter na izjavah dobaviteljev o količinah donorjev formaldehida, uporabljenih za konzerviranje dobavljenih sestavin (zlasti veziv). Dodajanje teh snovi (in vseh drugih sestavin, ki sproščajo formaldehid) v sestave najslabših primerov proizvodov ne sme povzročiti, da bi vsebnost prostega formaldehida v končnem proizvodu presegla ustrezno mejno koncentracijo, izmerjeno v skladu z ustreznimi evropskimi ali mednarodnimi standardi.

(m) Vlagatelj predloži bodisi izjavo o neuporabi SPM za namene, ki ne vključujejo tvorbe filma, bodisi izjavo o njihovi uporabi v sestavi proizvoda. Kadar je v izjavi navedena uporaba SPM za namene, ki ne vključujejo tvorbe filma, se v njej navedejo vrsta, količina (masni %) in namen skupaj z utemeljitvijo, kako uporaba SPM za namene, ki ne vključujejo tvorbe filma, izboljša splošno okoljsko uspešnost proizvoda. Pri takih utemeljitvah bi običajno bilo treba primerjati okoljsko uspešnost proizvoda s SPM za namene, ki ne vključujejo tvorbe filma, in enakega proizvoda brez teh SPM.

Merilo 5 – emisije hlapnih organskih spojin (HOS)

Opomba: Uporablja se samo za notranje premaze in sorodne proizvode.

Emisije HOS ne presegajo mejnih vrednosti, opredeljenih v spodnji preglednici.

Preglednica 9. Mejne vrednosti emisij HOS

Parameter	Rezultati 3-dnevnega preskušanja	Rezultati 28-dnevnega preskušanja
HOS skupaj*	$\leq 3\,000\ \mu\text{g}/\text{m}^3$	$\leq 300\ \mu\text{g}/\text{m}^3$

Vrednost R**	n. r.	$\leq 1,0$
Formaldehid	n. r.	$\leq 10 \mu\text{g}/\text{m}^3$
Vse druge rakotvorne HOS kategorije 1A ali 1B, ki niso zajete v vrednostih EU LCI***	$\leq 10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ na snov	$\leq 1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ na snov

* Vrednost HOS skupaj se meri, kot je opredeljeno v ustreznih evropskih ali mednarodnih standardih, vključno s količinsko opredelitvijo vseh neciljnih spojin.

** Vrednost R, kot je opredeljena v ustreznih evropskih ali mednarodnih standardih.

Rezultati za kumulativno vrednost R se zaokrožijo na eno decimalno mesto, preden se določi skladnost ali neskladnost z mejno vrednostjo 1,0.

*** Se ne uporablja za formaldehid, ki je ZHOS in zanj velja posebna individualna omejitev. Se ne uporablja za nobene druge rakotvorne ZHOS ali HOS, ki imajo vrednost EU-LCI, saj so te že zajete v mejni vrednosti R.

Ocenjevanje in preverjanje:

Vlagatelj predloži kopijo poročila o preskusu v skladu z ustreznimi evropskimi ali mednarodnimi standardi za sestavo najslabšega primera proizvoda v vsaki od zadevnih družin proizvodov, zajetih z vlogo za podelitev licence za uporabo znaka EU za okolje. Ob vsaki spremembi sestave, ki bi povzročila višjo vsebnost HOS v najslabšem primeru proizvoda, je treba predložiti posodobljeno poročilo o preskusu emisij HOS. Kadar je ustrezno, se zagotovi jasna razlaga razlik med družinami proizvodov (na primer glede na kemijo veziv, kategorijo proizvodov itd.), skupaj z utemeljitvijo najslabšega primera proizvoda v posamezni družini proizvodov.

Kadar ima sistem za premaz več plasti, je treba pred preskušanjem emisij nanesti celotni sistem na preskusno podlago v skladu z navodili proizvajalca.

Za izračun vrednosti R se je treba sklicevati na najnovejši sklop dogovorjenih vrednosti EU LCI (najnižja izbrana koncentracija), ki so na voljo v času preskušanja. Te vrednosti so na voljo na spletni strani Evropske komisije (1).

Če se lahko dokaže, da so koncentracije zraka v komori skladne z 28-dnevnimi mejnimi vrednostmi pred iztekom 28-dnevnega obdobja, vendar po obdobju najmanj 3 dni, se lahko ti rezultati sprejmejo kot dokaz o skladnosti in se lahko preskus na tej točki prekine.

(1) Glej https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/construction/eu-lci-subgroup/eu-lci-values_sl.

Merilo 6 – informacije za potrošnike

6(a) Na embalaži so navedene ali so ji priložene naslednje informacije:

- priporočilo za zmanjšanje količine odpadnega premaza z oceno potrebne količine premaza,
- kako hraniti neporabljeni premaz za ponovno uporabo,
- kako lahko ponovna uporaba premaza učinkovito zmanjša vpliv proizvoda na okolje v njegovem življenjskem krogu,
- informacije, zahtevane v podmerilu 6(b), ali pojasnilo o načinu dostopa do takih informacij.

6(b) Na embalaži so navedene ali so ji priložene ali so na voljo prek spletne povezave ali kode QR naslednje informacije:

- kako oceniti količino premaza, ki je potreben, pred nakupom, da se zmanjša nastajanje odpadnega premaza, ter priporočena količina kot smernice (npr. za 1 m² zidu je potrebnih x litrov premaza),
- primerni pogoji skladiščenja proizvoda (pred odprtjem in po njem), vključno z varnostnimi nasveti, če je primerno,
- varnostni ukrepi za uporabnika, vključno z osnovnim priporočilom glede osebne varovalne opreme, ki jo je treba nositi, in dodatnimi ukrepi, ki jih je treba sprejeti pri uporabi proizvoda ter, če je primerno, pri uporabi razprševalne opreme,
- uporaba opreme za čiščenje in primerno ravnanje z odpadki preostalega premaza in embalaže (z namenom omejiti onesnaženje vode in tal). Na primer priporočilo, da je treba z neporabljenim proizvodom ravnati na poseben način za varno odstranitev in da se ne sme vreči v smeti skupaj z gospodinjskimi ali gospodarskimi odpadki.

Ocenjevanje in preverjanje:

Vlagatelj v okviru svoje vloge izjavi, da proizvod izpolnjuje zahteve, ter pristojnemu organu predloži piktogram ali vzorce informacij za uporabnike in/ali povezavo ali kodo QR do spletnega mesta proizvajalca, na katerem so te informacije. Kot smernica se navede priporočena količina barve.

Merilo 7 – informacije na znaku EU za okolje

Neobvezna oznaka s poljem za besedilo vsebuje tri od naslednjih izjav, glede na njihovo ustreznost:

- zmanjšana vsebnost nevarnih snovi,
- zmanjšana vsebnost hlapnih organskih spojin (HOS): x g/l,
- zmanjšane emisije hlapnih organskih spojin v notranji zrak (za notranje proizvode),
- visok učinek pri notranji uporabi (za notranje proizvode) ali
- visok učinek pri zunanji uporabi (za zunanje proizvode) ali
- visok učinek pri notranji in zunanji uporabi (za proizvode, primerne za notranjo in zunanjo uporabo).

Smernice za uporabo neobvezne oznake s poljem za besedilo so na voljo v navodilih za uporabo logotipa znaka za okolje na spletni strani:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf.

Ocenjevanje in preverjanje:

Vlagatelj skupaj z izjavo o skladnosti s tem merilom predloži vzorec nalepke za proizvod ali piktogram embalaže, na kateri je znak EU za okolje.